

Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΣΤΕΡΗΣΗ

Ίδρυμα Θεοτόκος, 1993

Αφετηρία και κίνητρο του προγράμματος που οργανώθηκε σε εφήβους με νοητική στέρωση, στάθηκε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Ακρόπολης.

Στο διάστημα που προηγήθηκε από την επίσκεψη στο ΚεΜΑ, προετοιμάσαμε τους νέους σύμφωνα με τις ανάγκες τους, αξιοποιώντας τις δυνατότητες μάθησης που τους παρέχει το προεπαγγελματικό τμήμα όπου φοιτούν.

1. Δώσαμε στους μαθητές ασκήσεις προσανατολισμού στο χώρο, για την κάλυψη των χωροχρονικών τους ελλείψεων:

- Έγινε γεωγραφική ενημέρωση για το πού βρίσκεται η Ακρόπολη και ο Παρθενώνας, με κάρτες και οδηγούς.
- Ακολουθώντας συγκοινωνιακούς οδηγούς, έγινε κατανοητός ο τρόπος μεταφοράς τους από το Ίδρυμα στο Μουσείο.
- Εντοπίσαμε πού βρίσκεται η Ζωφόρος του Παρθενώνα. Στη συνέχεια, κατασκευάσαμε με ξύλινες ράβδους το σκελετό του Παρθενώνα, βάψαμε κάθε πλευρά με ένα χρώμα και εντοπίσαμε τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, αρχικά σε σχέση με το σώμα τους, μετά σε σχέση με τις πλευρές της Ζωφόρου. Με την αναπαράσταση των τεσσάρων πλευρών της Ζωφόρου με ξύλινα τούβλα δείξαμε από πού ξεκινούσε η πομπή των Παναθηναίων, ποια ήταν η κατεύθυνσή της, και πού κατέληγε η σκηνή της παράδοσης του πέπλου.

2. Εμπλουτίσαμε τις γενικές γνώσεις των παιδιών και επεξεργαστήκαμε περισσότερο το θέμα της Ζωφόρου. Δόθηκαν πληροφορίες για την πομπή των Παναθηναίων και για το Δωδεκάθεο. Αναπαραστήσαμε τους θεούς με θεατρικό παιχνίδι. Επακολούθησε η επίσκεψη των νέων στο Μουσείο, όπου έγινε αναλυτική ενημέρωση από την υπεύθυνη με προβολή διαφανειών και πρακτικών δραστηριοτήτων.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκαν οι πιο κάτω δραστηριότητες:

A. Γραφοκινητικές ασκήσεις:

- Δόθηκαν γραφικές ασκήσεις συμμετρίας και αντικατοπτρικές. Οι νέοι συμπλήρωναν το μισό μέρος του σώματος και του προσώπου που έλειπε από αρχαίο Έλληνα ή Ελληνίδα. Εντόπισαν τη δεξιά και την αριστερή πλευρά του σώματος. Στο πρακτικό μέρος η μουσειοσκευή για την Αρχαία Ελληνική Ενδυμασία έδωσε την ευκαιρία να γίνουν ασκήσεις αυτοεξυπηρέτησης σε ντύσιμο, γδύσιμο, δέσιμο ζώνης, κουμπώματα κλπ. Ακολούθησαν ασκήσεις ζωγραφικής ώστε να ντύσουν αρχαίο Έλληνα ή Ελληνίδα.
- Δόθηκαν ασκήσεις παρατηρητικότητας, μέτρησης και συμπλήρωσης κιώνων που έλειπαν από την ανατολική πλευρά του Παρθενώνα.
- Έγιναν ασκήσεις ταύτισης δεξί-αριστερό τμήμα κιονοκράνου, με το αντίστοιχο χρώμα, πράσινο, κόκκινο, κ.ά.
- Έγινε κατασκευή παζλ ακροκέραμου, σε 6 κομμάτια. Το παζλ το συναρμολογούσαν μετά οι ίδιοι. Με την άσκηση αυτή ασκούσαν στην οπτικοκινητική τους οργάνωση με το να συνθέτουν από το μέρος το όλο αλλά και να κάνουν ταύτιση χρησιμοποιώντας το αρχικό πρότυπο.
- Δόθηκαν ευκαιρίες δημιουργικής έκφρασης μέσω της ζωγραφικής. Κάναμε χρήση και μείξη χρωμάτων ή δουλέψαμε τις αποχρώσεις τους, σκούρο, ανοιχτό, πάντα μέσα από τα σχέδια της αρχαίας Ελλάδας.

B. Πρακτικές ασκήσεις που έγιναν μέσα από τις προεπαγγελματικές δραστηριότητες:

- Στην Υφαντική, συζητήσαμε από πού παίρνουμε τις πρώτες ύλες του υφάσματος, πώς τις κατεργαζόμαστε, πώς υφαίνουμε το ύφασμα, ποια εργαλεία χρησιμοποιούμε. Στη συνέχεια, επισκεφθήκαμε το εργαστήριο της υφαντικής που διαθέτει το Ίδρυμα, είδαμε τη χρήση των αργαλειών και κατασκευάσαμε μικρούς ατομικούς χειροκίνητους αργαλειούς. Με τους αργαλειούς αυτούς ασκήθηκαν σε τεχνικές απλής ύφανσης, Παράλληλα μυήθηκαν στον τρόπο προέλευσης νήματος από την πρώτη ύλη. Στη συνέχεια, κάναμε συλλογή από διάφορα είδη υφασμάτων φτιάχνοντας ένα δειγματολόγιο, και μιλήσαμε για τις διαφορές στην αφή και στις ιδιότητες του κάθε υφάσματος. Έτσι, συνδέσαμε τις εποχές με το ρουχισμό.
- Στη Ραπτική, προκειμένου να φτιάξουμε τους δικούς μας χιτώνες, έγιναν δραστηριότητες όπως: τρύπωμα, στρίψωμα, ράψιμο κουμπιών κ.ά.
- Στη Μεταξοτυπία τυπώσαμε ύφασμα. Η μακέτα που χρησιμοποιήσαμε είχε θέμα ανθέμια και λωτούς από την επικραντίδα του Ερεχθείου.
- Με το ίδιο θέμα των ανθεμίων και των λωτών τυπώσαμε το εξώφυλλο φωτογραφικού άλμπουμ στο πλαίσιο Βιβλιοδετικής άσκησης.

Άλλη ενότητα στην οποία δόθηκε έμφαση ήταν η διακόσμηση των ρούχων, ο στολισμός των αρχαίων Ελλήνων.

Στη δραστηριότητα του Πηλού κατασκευάστηκαν με γύψινα καλούπια πήλινα ακροκέραμα και ανάγλυφη παράσταση αρχαίου με ένδυμα εποχής και κοσμήματα.

Γ. Νέες δραστηριότητες-πρακτικές που προέκυψαν από το πρόγραμμα του ΚεΜΑ

- Μιλήσαμε για τα μουσικά όργανα των αρχαίων και τα σημερινά. Έγιναν κατασκευές στο ξυλουργείο, ζωγραφική αλλά και επίσκεψη στο Μουσείο Λαϊκών Μουσικών Οργάνων.
- Περάσαμε και στην κατασκευή κοσμημάτων χρησιμοποιώντας χαλκό, δέρμα, πηλό.
- Στο πρόγραμμα της Λιθοξοϊκής έγινε χρήση των εργαλείων που είχαν οι αρχαίοι για το σκάλισμα του μαρμάρου. Φθάσαμε στα εργαλεία της σημερινής εποχής και μάλιστα σε αυτά που διαθέτει το εργαστήρι μας. Εδώ έγιναν ασκήσεις ταύτισης, ανάγνωσης, ονομασίας, χρήσης και σύγκρισης των εργαλείων μεταξύ τους.

Το πρόγραμμα αυτό συμπληρώθηκε με επίσκεψη των νέων στα αρχαία λατομεία, στην Πεντέλη.

Αξιολογώντας το αποτέλεσμα είδαμε ότι χρησιμοποιώντας τη θεματολογία από την αρχαία Ελλάδα, δουλέψαμε δίνοντας πάντοτε έμφαση στο μαθησιακό και πρακτικό τρόπο προσέγγισης του νοητικά υστερούντος ατόμου, δηλαδή στην ανάλυση της δραστηριότητας σε στάδια εργασίας με αυξανόμενο βαθμό δυσκολίας. Προσπαθήσαμε να εμπλουτίσουμε όσο το δυνατόν περισσότερο το πρόγραμμα με ατομικές εμπειρίες χειρισμού - κατασκευής - ψηλάφησης - απτικής εξοικείωσης με το προς μάθηση αντικείμενο.

Ελπίζουμε στο μέλλον να υπάρξουν κι άλλες τέτοιες ευκαιρίες συμμετοχής σε προγράμματα για τη γνώση της πολιτισμικής ζωής του τόπου μας.

A. Βουτυρά, Η. Ζαφειροπούλου